

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, dne 13. avgusta 1932.

Štev. 92.

Novi davki

Bilo je pač vedno tako, da tudi najbolj pravičen in utemeljen davek ne more navdušiti tistega, ki mora ta davek plačati. Zato vemo še iz bivših strankarskih časov, da za časa volivnega boja nobena pesem ni bila tako priljubljena, ko davčna pesem. Bili smo že skoraj na tem, da je mogla računati na uspeh samo stranka, ki je bila v opoziciji, ker so demagogi z davčno pesmijo skoraj redno vladni stranki onemogočili vsak uspeh.

Slovenski gospodarski krogi se morejo ponašati s tem, da pri njih demagogi z davčno pesmijo niso mogli nikdar uspeti. Ker so ljudje slovenskega gospodarstva sami dobri gospodarji, zato so vedeli, da more država vršiti plodonosno svoje funkcije le, kadar ima dovolj denarnih sredstev na razpolago. In ker so slovenski gospodarji bili vedno tudi vzgledni patrioti, zato so radi dajali državi, kar je potrebovala in zato je Slovenija vedno točno plačevala davke in bila v tem oziru naravnost vzgledna.

Kljub tej svoji, dejali bi, patriotski tradiciji, pa slovenski gospodarski krogi ne morejo odobravati sedanjih novih davkov, ker je gospodarska stiska tako silna, da tudi dobro poslujoča podjetja komaj zmagujejo dosežanja davčna bremena. Splošno pomanjkanje denarja je omejilo obrat v vseh podjetjih, možnost zaslužka pada iz dneva v dan in le s skrajnim naporom vseh sil in z žrtvami je mogoče slovenskim gospodarstvenikom vsaj v omejenem obsegu ohraniti svoja podjetja v obratu. Do te stopnje je narasla že splošna gospodarska stiska, da more že vsaka nova obremenitev gospodarstva povzročiti katastrofo in splošen zastoj. V tem težkem stanju je naravnost kategorična zahteva, da se na noben način ne sme več podražiti niti panna gospodarstva. Rešitev more priti le na ta način, da se zdaj na tem polju, zdaj na drugem doseže pomenitev in tako ustvari lažje ozračje, da bo moglo zadihati zopet naše gospodarstvo.

Toda država potrebuje novih dohodkov in novi državni dohodki pomenijo vedno nove davke, tako se glasi ugovor. Temu nasproti pa je treba reči, da bi ljudje gospodarstva našli prav gotovo bolj efektivne in tudi bolj znosne davke, kakor pa so ravno kar sklenjeni. Zlasti gotovo pa je tudi to, da bi bil davčni efekt zvišane carine na sladkor do pičice isti, kakor je sedaj, če bi ves povešek trošarine nosile sladkorne tovarne, katerim bi še vedno ostala polovica zaščitne carine kot čisti dobiček.

Skratka: gospodarski krogi ne morejo biti prepričani, da so prav sedanjí novi davki bili edini izhod, temveč mislijo, da bi se mogli z zboljšanjem uprave najti prav pomembni prihranki, na drugi strani pa tudi davki, ki ne bi pomenili podražitve življenja. To je vzrok, da gospodarski krogi novih davkov ne morejo odobravati.

Novi davki pomenijo znatno obremenitev gospodarstva in povečanje stiske. Vse, kar je sploh človeško mogoče, bodo storili slovenski gospodarski krogi, da bodo zmogli tudi to novo obremenitev. Če pa ves njih velik napor ne bi zadostoval, potem pač ne zadene njih nobena krivda. Dobra volja pa bo pri slovenskih gospodarskih ljudeh in želeli bi, da bi enaka dobra volja bila vedno tudi pri drugih.

TRGOVCI! Širite »Trgovski list«.
Kdor dela za svoje glasilo, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.
Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Zakon o novih trošarinah znatno omiljen

Lep uspeh slovenskih poslancev

Poročali smo že, da je finančni minister v svrhu izboljšanja državnih financ predlagal tudi povišanje trošarine na sladkor in električen tok. O njegovem predlogu, ki mu je skupščina z veliko večino priznala nujnost, je razpravljala finančni odbor, ki pa ni mogel priti do popolnega soglasja. Poslanci so sicer priznavali potrebo, da se vsled slabega stanja državne blagajne morajo uvesti novi davki, toda bilo jim je nad vse nesimpatično povišanje trošarine na sladkor, ker bi se s tem povišanjem podražilo življenje in bi bili od nove trošarine prizadeti baš najbolj revni sloji. Slovenski poslanci so pri tej priliki pokazali lepo solidarnost in njim se je v prvi vrsti zahvaliti, da je bil prvotni predlog finančnega ministra prav znatno omiljen. Slovenski poslanci so izjavili, da so vedno pripravljeni dati državi vse, kar ona potrebuje in tudi nove davke. Toda povišanje trošarine na sladkor je previsoko, prav tako pa je tudi previsoka nova trošarina na električni tok, ki bi zlasti zadela Slovenijo kot deželo, v kateri je elektrifikacija najbolj izvedena. S tehtnimi razlogi so utemeljili svoje stališče in dosegli, da je njih stališče zmagovalo.

Trošarina na električen tok je bila znatno znižana in od toka za razsvetljavo se bo plačevalo za kilovatro uro mesto enega dinarja samo 75 par, od toka za pogon motorjev pri uporabi do 1000 kilovatnih ur mesto 25 par le 10 par, pri uporabi nad 1000 kilovatnih ur pa samo 5 par.

Bolj težaven pa je bil boj za znižanje trošarine na sladkor. Večina finančnega odbora je že osvojila stališče, da se poviša trošarina na kockasti sladkor za Din 1-50, od katere bi plačeval konsument 1 dinar,

50 par pa sladkorne tovarne. V zadnjem hipu pa je zmagovalo stališče manjšine, ki ga je podal poslanec Ilija Mihajlovič, ki je med drugim dejal:

Čeprav smo se v finančnem odboru zedinili v tem, da treba državi dovoliti nove davke, se pa nismo mogli sporazumeti v tem, kako je treba obremeniti konsumenta in kako producenta. Stvar je namreč v tem. V vsej državi potrošimo letno 10.000 vagonov sladkorja. Dosedaj se je plačevalo od kilograma kockastega sladkorja 6-55 dinarjev davka, zaščitna carina pa je znašala Din 3-85 od kilograma. To se pravi, da so naše tovarne za sladkor povprečno jemale od konsumenta Din 3-30 zaščitne carine, kar da pri 10.000 vagonih na leto 330 milijonov dinarjev. Konkurence ni bilo, ker so bile tudi obe državni tovarni v kartelu. Najtežje pa je to, da so sladkorne tovarne večinoma last tujih državljanov in da je zato šel ves njih velik dobiček v tujino. V tem je bil razlog, da se nismo mogli zediniti z večino, temveč da predlagamo ta predlog: Od povišane trošarine na kockasti predlog v višini 1-50, naj plačajo konsumenti 75 par in prav toliko tudi tovarne, od povišane trošarine na peskasti sladkor v višini 1-25 pa naj plačajo konsumenti 60 par, tovarne pa 65 par. Ni danes trgovca, obrtnika in industrijalca, ki se ne bi moral zadovoljiti z manjšim dobičkom, zato se naj zadovolje z nekaj zmanjšanim dobičkom tudi sladkorne tovarne, ki še itako dobro zaslužijo.

Na predlog Mihajloviča je pristala tudi vlada, naker je bil tudi sprejet in bodo tako morale tudi bogate sladkorne tovarne odstopiti nekaj od svojega dobička za državne namene.

Izenačenje tudi pri izterjavanju davkov

Ko še niso bili izenačeni davki in je vsaka pokrajina plačevala drugačne davke, so slovenski gospodarstveniki stalno zahtevali izenačenje davkov, pa čeprav so računali s tem, da bo izenačenje pomenilo najbrže tudi povišanje davkov. Toda na drugi strani pa so vedeli, da je nemogoče z uspehom govoriti o napačnosti tega ali onega davka, dokler čuti napake davka samo v eni pokrajini. Šele takrat, ko čuti vse enako čevlji, ko vsaka pokrajina trpi od istih davčnih napak, šele takrat je tudi mogoče doseči izboljšanje davčnih predpisov. In zato je bil slovenski gospodarski svet vedno za izenačenje davkov, zato je bilo od nekaj njegovo geslo: enake pravice in enake dolžnosti za vse!

Jasno pa je, da ni mogoče prav govoriti o izenačenju davkov, če so ti izenačeni le bolj na papirju, če pa ni to izenačenje tudi v praksi izvedeno. Kaj pomaga izenačenje, če pa se v vsaki pokrajini z drugačno strogošjo plačuje davek, če plača ena pokrajina do pičice točno vse predpisane davke, v drugi pokrajini pa je donos davkov vsled premalo ostrega izterjavanja nezadosten. Z neenakim izterjavanjem davkov je postalo izenačenje davkov iluzorno.

In da je v naši državi obstojalo takšno neenako izterjavanje davkov, se je zlasti jasno pokazalo ob priliki debate o povišanju davkov na poslovni promet. Na skoraj 700 milijonov je bil prvotno proračunan efekt tega davka, a že kmalu na to je bil proračunan ta davek znatno nižje, njegov dejanski efekt pa je bil samo 309 milijonov dinarjev. A še mnogo manjši bi bil njegov efekt, če ne bi carinarnice pobirale ta davek pri uvozu temu davku podvrženega blaga. Carinarnice so naravno pobirale ta davek brez izjeme pri vsem blagu enako in pobirale v enem letu okoli 143 milijonov, torej skoraj polovico vsega dav-

ka. V notranjem prometu, ki je približno štirikrat večji, pa je dal davek na poslovni promet skoraj enako vsoto. Jasen dokaz, da se ni ta davek v vseh pokrajinah pobiral enako.

Vestno pa se je pobiral ta davek v Sloveniji in zato je plačala Slovenija okoli 50 milijonov ali skoraj 30 % vsega davka na poslovni promet. To se pravi, da sploh ne bi bilo treba zvišati davka na poslovni promet, če bi se v vsej državi plačeval z isto točnostjo ko v Sloveniji. Nobenega dvoma pa ni, da se ni samo davek na poslovni promet izterjaval neenako, temveč da se je to vršilo tudi pri drugih davkih, čeprav najbrže v manjši meri, ker je pač trgovsko poslovanje v Sloveniji na primer merno višji stopnji ko v nekaterih drugih pokrajinah.

Zato pa je potrebno, da postane geslo gospodarskega sveta, da mora izenačenju davkov slediti tudi izenačenje pri izterjavanju davkov. Ne samo zaradi državnih financ samih se mora ta zahteva gospodarskega sveta izvesti, temveč predvsem zaradi zboljšanja davčne morale. Dokler ni med davkoplačevalci davčne morale, tako dolgo ni država nikdar sigurna, če bo tudi prišla do svojih proračunjenih dohodkov. In dokler ne zavlada davčna morala, tako dolgo bo morala država mnogo več trošiti denarja za pobiranje davkov, kakor pa bi morala izdati, če bi obstojala davčna morala. Ni pa misliti na to, da bi zavladala davčna morala, dokler ni vsak davkoplačevalec prepričan, da se v vsej državi plačujejo davki v enaki višini. Nič ne izpodkopa je bolj davčne morale ko zavest, da plačuje ena pokrajina vse davke točno, druga pa mnogo manj, ker se davki manj odločno izterjujejo.

Pa še iz drugega vzroka mora naš gospodarski svet vztrajati na tem, da se davki povsod enako točno izterjujejo. V

kalkulaciji vsakega trgovca, obrtnika, industrijalca in podjetnika zavzemajo davki veliko mesto in od njih je odvisna tudi cena blaga. Absolutno nemogoče je, da bi mogel z uspehom konkurirati trgovec, ki točno plača vse davke, s trgovcem, ki plača le majhen del njemu pripadajočega davka. Solidnost trgovca se kaže tudi v tem, da že sam od sebe točno vrši vse svoje davčne dolžnosti. Pri neenakem izterjavanju davkov je zato najbolj udarjen soliden trgovec in zato mora neenakost pri izterjavanju davkov tudi zmanjšati solidnost naše trgovine. V največjem državnem interesu pa je, da je trgovina solidna, ker samo solidna trgovina obvaruje konsumenta pred izkoriščanjem. Solidnost v trgovini je naravnost pogoj blagostanja v državi.

Zato mora izenačenju davkov slediti tudi izenačenje pri izterjavanju davkov, ker šele potem bodo davki dejansko izenačeni. Enako plačevanje davkov je zato temeljna zahteva našega gospodarstva in samo v državnem interesu je, da se tej zahtevi gospodarstva pridruži ves naš političen svet.

OBSEG OBRATNIH PRAVIC LEKARNARJEV

Na razna vprašanja pojasnujemo, da so lastniki lekarn, ki prodajajo razen lékov tudi druge predmete, kakor na primer parfumerije, kozmetične predmete itd. primorani, da za izvrševanje teh poslov prosijo v zmlisu zakona o obrtnih pooblastilih za izvrševanje trgovskega obrta, ki je po zakonu predpisano za vse trgovce.

Svetovna produkcija petroleja v znamenju Rusije

Svetovna slika v produkciji petroleja se je v preteklem letu vsled gospodarske krize in vsled kljub krizi nadalje rastoče produkcije Rusije temeljito spremenila. Svetovna produkcija je padla za 26 odstotkov, produkcija Rusije je narasla za 21-2 odstotkov in je vzpostavila s tem predvojni vrstni red. Od glavnih dežel produkcije so producirale v preteklem letu:

U. S. A.	117.400.000 ton
Sovjetska Rusija	22.300.000 ton
Venezuela	16.700.000 ton
Rumunija	6.600.000 ton
Perzija	6.400.000 ton
Nizozemska Indija	5.300.000 ton
Mehika	4.700.000 ton

Stalno dviganje ruske petrolejske produkcije ima svoj vzrok v izrednem pomenu petrolejskih produktov kot izvoznih predmetov Rusije. Les in petrolej sta vodilna predmeta v eksportu Rusije, in je odvisno le od tržnega položaja, kateri med njima je na prvem mestu. S prodajno organizacijo, ki je bila v zadnjih letih velopotenzno izgrajena, gre Rusija brezobzirno za tem, da si stare trge razširi in da pridobi nove. S produkcijo 22.300.000 ton je bil lanski produkcijski načrt izpolnjen s 84 odstotki, in sicer v Bakú z 88-6 odstotki, v Groznyju s 83-5%. Z uporabo moderne vrtanja, s katerim se je dosegla v Ameriki rekordna globina 3000, so v imenovanih dveh okrajih izvedli v preteklem letu okoli 50 vrtanj z globino 2000 do 2500 metrov in so prišli pri tem na popolnoma neznana in izredno močna nova petrolejska nahajališča.

Za tekoče leto je predvidena produkcija 27.400.000 ton, in hoče Rusija kmalu preseči produkcijo Venezuele, Rumunije in Perzije skupaj. Manjka pa, kakor tudi sicer v Rusiji, kvalificiranih delavcev, inženjerjev in tehnikov, in se zato po zadnjih podatkih v prvem letošnjem polletju ni dosegla predvidena višina; dosegli so 11 milijonov 250.000 ton petroleja in plina ali 82% načrta. Nadaljnji načrti gredo za tem, da bo produkcija zavzela naravnost fantastične izmere, ker hoče Rusija vsekakor forcirati izvoz.

Prosta vožnja na Lipski sejem:

Lipski jesenski sejem 1932:

Mednarodna agrarna komisija v Lozani

V Lozani je od 20. do 23. julija zborovala mednarodna agrarna komisija. Središče razpravljanj je tvorilo vprašanje svetovne agrarne krize, problem jugovzhodne Evrope in zatiranje krompirjevega hrošča. Zborovanju je predsedoval predsednik mednarodne agrarne komisije marquis de Vogue.

V široko zasnovanem govoru je obravnaval predsednik nemškega kmetijskega sveta Dr. h. c. Brandes agrarno krizo, kot enega izmed najvažnejših problemov svetovne gospodarske krize.

Mednarodne plačilne obveznosti bi s forsiranjem izvoza imele za posledico povečanje produkcije, kar bi s stopnjevanjem uvozom poljedelskih pridelkov v Nemčijo imelo za posledico preveliko ponujanje na nemškem trgu. Svet naj spozna, da se iz oslabilnega gospodarstva ne bodo mogle amortizirati in obrestovati tiste ogromne dolžne obveznosti, ki niso nastale zaradi gospodarskih vzrokov. Posamezne države bi morale najprej odstraniti z lastno pomočjo največje notranje težkoče, še le potem naj bi prihajale do novih svetovno-gospodarskih stikov.

Marquis de Nicolai je v svojem govoru načel vprašanje o vzajemnem delu srednje in južne Evrope. Od strani Nemčije je grof v. Keyserlingk opozoril na donavski problem in je za njegovo nadaljnjo obravnavanje zahteval od udeležencev držav složnost pri trgovsko-političnih varnostnih odredbah. Pogajanja so vodila do sklepa, v katerem poljedelstvo vseh držav zahteva, da naj dobi na bodoči svetovno-gospodarski konferenci poljedelstvo enakopraven del pri trgovini in industriji. Vse naj bi se osredotočilo na to, da bi se na svetovnem trgu uredila za blago, ki se producira v velikih množinah, mesto neurejenih ponudb, uravnava trgovine in sicer s sindikati ali z uvedbo uvoznih kontingentov, ki jih naj bi posamezne države primerno zaščitile. Posebno naj bi se poudarjalo to, da bi sistem kontingentiranja, ki je v nekkih slučajih v zvezi s preferenčnimi carinami, lahko v mnogih primerih nadomeščal sistem največjih ugodnosti.

Medić-Zankl kemično čiste, olupane in navadne prstene ter suhe fasadne barve.

ZAKLJUČEK SLADKORNE KONFERENCE v OSTENDE

Izid sladkorne konference v Ostende pomeni za evropske producete veliko razočaranje, ker so zastopniki Kube v zadnjem hipu izjavili, da nimajo za podpis pripravljenih predlogov nobenega pooblastila. Izgovorili so si slednjič dvomesečni rok za končno odločitev. Ne ve se, ali gre tukaj za zavlačevalno taktiko Kubancev ali da bo ta rok porabila Kuba za špekulativne namene na sladkornem trgu. Dejstvo je pa, da so mnjenja glede končnega podpisane Kube optimistična. Pri konferenci so produceti sladkorja šli Kubi v vprašanju njenih kvotnih zahtev zelo na roko, in gredo predlogi za tem, da dobi Kuba pomnožitev kvote na 998.000 ton, dočim zahteva Kuba povečanje izvozne kvote od 870.000 na 1.021.000 ton. Java je izrekla svojo pripravljenost, da odstopi svoj dodatni 5-odstotni eksportni previšek Kubi, če bo sladkorna cena v New Yorku v letih 1934 in 1935 presegla 1.75 dol. Od evropskih producentov naj dobi Kuba eksportni deficit Nemčije v znesku 115.000 ton in od ostalih producentov 75.000 ton.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrohi in svetloilika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Šelenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

IZVOZ VOLNENIH IZDELKOV IZ NEMČIJE V ANGLIJO PADA

Angleški carinski in vrednotni ukrepi so nemško volneno industrijo zelo zadeli. Dočim je znašala mesečna povprečnost v eksportu nemških volnenih tkanin v Anglijo v prvem lanskem četrtletju še 5520 meterskih stotov, je padla v prvem letošnjem četrtletju na 191 meterskih stotov in je znašala v aprilu le še 70 in v maju 80 meterskih stotov. Od vsega nemškega volnenega eksportnega blaga je šlo lani v Anglijo skoraj 30 odstotkov, letos je pa z absolutnim številom zelo padlo tudi relativno razmerje.

Lajnine

makaroni, špageti, juhine zakuhe

ODVIŠNA SVETOVNA TONAŽA

Zastopniki angleških lastnikov tovarnih ladij so po poročilu »Shipping World« sklenili načeti problem glede odvišne ladijske tonaže in ga temeljito preštudirati. Ker je Anglija s tretjino svetovne tonaže še zmeraj prva na svetu, obstoji upanje, da bodo njenemu zgledu sledile tudi druge državne pomorske plovbe in da bodo vzele iz prometa starejše in malo porabne ladje. Drugače v sedanjih razmerah sploh ne gre.

Albert Špeletič sobno slikarstvo
Ljubljana, Emonska cesta št. 25.

DUNAJSKI TRGOVCI PROTI CARINSKEMU ZVIŠANJU

Na občnem zboru gremija dunajskih trgovcev so bili izraženi najtehtnejši pomisleki proti nameravanemu zvišanju davka in carin. Ugotovilo se je, da se morajo odstraniti državne omejitve, ki uničujejo vse gospodarstvo in zlasti trgovino, ki zabranjuje vsako kupčijsko možnost in ki pridejo do izraza v deviznih predpisih in v uvoznih prepovedih. Pridobitni krogi morejo le tedaj plačevati davke, če imajo možnosti zasluzka. Dalje se obrača gremij proti povišanju prometnega davka, proti ogromno zvišani carini na kavo in čaj, ki bo že sedaj močno omejeni konsum znižala na minimum, itd.

DRŽAVNA ZAŠČITA SVILE V ITALIJI

Italijanska industrija svile se nahaja v zelo težki krizi, za katero navajajo zlasti dva glavna vzroka: prvi je japonska konkurenca, ki prodaja vsled skrajno cenjenih delovnih moči svoje blago po smešno nizkih cenah in ki si ni osvojila samo ameriškega trga, temveč pričena preplavljati tudi evropski trg; drugi vzrok je konkurenca umetne svile, ki je posebno občutljiva zaradi sedanje hitro se menjajoče mode, ko je obleki treba le da zdrži eno sezono. — Proti japonski konkurenci Italija ne more nič ukreniti, pač pa se je obrnila v gotovem oziru proti umetni svili. Zakon od lanskega junija je v svrhu zaščite kupujočega občinstva pred prevaro in v svrhu zaščite naravne svile pred nečedno konkurenco umetne svile postavil nazivanje »seta« (svila) pod pravno zaščito. Izvedbene določbe k temu zakonu so pa objavili šele letos. Ker so določbe zelo stroge in ker gredo izredno v podrobnosti, bo zakon brez dvoma dosegel svoj cilj. Tudi v tujih jezikih se sme uporabiti nazivanje »svila« le za prave svilene izdelke in na stranske izdelke, kot »bourrette« in »chappe«. Seveda bo to marsikoga hudo zadelo, zlasti znamko »chatillon«. Z znamko, vpeljano za zaščito čiste in obtežljive svile — sviloprejk nad murvinim peresom —, morajo biti opremljeni tudi vsi iz inozemstva importirani svileni izdelki. Vse prodajalne morajo z napisi in s sliko opozoriti na to tudi mednarodno vpisano zaščitno znamko. Kdor tega ne naredi, je kaznovan z globo do 300 lir.

Natančnejši pogoji se dobe pri vodilnih poslovalnih pisarnah in pri častnem zastopniku:

ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova 3

Poštni predal 128

Vzorčni sejem od 28. avg. do vključno 1. septembra. Tekstilni sejem do 31. avgusta, sejem za gradbene, hišne in obratovne potrebščine od 28. avgusta do vključno 1. septembra.

UDRUŽENJE SADNIH EKSPORTERJEV IN SADNIH TRGOVCEV V MARIBORU

poziva vse svoje člane, da prijavijo udruženju svoje nakupovalce in jim priskrbe legitimacije s slikami, ki morajo biti potrjene od udruženja in sreskega načelstva, kakor je bilo to sklenjeno na drugi redni skupščini dne 6. t. m., da se izognejo posledicam, ker se bode jako strogo postopalo.

Opozarjamo vse druge trgovce, ki še nimajo obrtnega lista za trgovino s sadjem in hočejo trgovati s sadjem, da si priskrbijo obrtni list izrecno za trgovino s sadjem, kakor citira § 357. zakona o obrtnih.

Razstave in sejmi

III. MEDNARODNI SEJEM V BARIJU

V Bariju (Italija) se bo vršil od 16. do 21. septembra 1932. III. mednarodni vzorčni velesejem. Velesejem je odlične važnosti za vse, ki iščejo stike s tvrdkami v Južni Italiji in Levanti. Udeležba se zlasti priporoča našim izvoznikom lesa. Naša država se udeleži velesejma s posebnim paviljonom, ki bo našim razstavljalcem brezplačno na razpolago. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu bo izdal o priliki velesejma posebno številko svojega »Glasnika«. Prispevke in oglase za to številko je poslati zavodu neposredno najkasneje do 20. t. m. Informacije glede udeležbe na velesejmu, dobijo zainteresenti v pisarni Zbornice TOI.

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. julija 1932 do vključno 31. julija 1932 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 6 (6); v Savski 8 (10); v Vrbaski 1 (—); v Primorski 7 (2); v Drinski 3 (4); v Zetski 3 (2); v Dunavski 9 (13); v Moravski 5 (8); v Vardarski 13 (4); Beograd, Zemun, Pančevo 2 (4).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 16 (9); v Savski 46 (9); v Vrbaski 7 (—); v Primorski 11 (1); v Drinski 22 (5); v Zetski 2 (1); v Dunavski 10 (20); v Moravski 2 (—); v Vardarski — (1); Beograd, Zemun, Pančevo 5 (5).

3. Odpravljeni konkurzi: v Dravski banovini 9 (2); v Savski 8 (4); v Vrbaski 2 (2); v Primorski 1 (4); v Drinski 2 (2); v Zetski 1 (3); v Dunavski 19 (8); v Moravski 3 (1); v Vardarski — (3); Beograd, Zemun, Pančevo 3 (5).

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 20 (4); v Savski 25 (5); v Vrbaski 5 (—); v Primorski 7 (—); v Drinski 7 (2); v Zetski 1 (1); v Dunavski 24 (14); v Moravski 1 (—); v Vardarski 1 (—); Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1).

TRGOVSKI PROVIZORIJI MED AVSTRIJO IN OGRSKO

Ta provizorij, ki je stopil v veljavo v noči od 4. na 5. t. m., velja do vključno 19. t. m., torej 14 dni. Dogovorjeni so bili uvozni kontingenti na ogrski strani za moko, nekaj vrst sadja in zelenjave, perotino, jajca, klavno živino, prašiče, salamo itd., na avstrijski strani za odgovarjajoče množine lesa, celuloze, lepenke, papirja, vboklega stekla, orodja, električnih strojev, aparatov itd. Obenem so se določile tudi olajšave v tujem prometu iz Ogrske v Avstrijo.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Po svetu

Hmelj kaže v glavnih produkcijskih deželah povprečno srednje; v Jugoslaviji na pr. dobro do prav dobro.

Cementna tovarna Croatia d. d. v Zagrebu je vsled prevelikih zalog prekinila z obratovanjem za dva meseca, s čimer je prizadetih 300 delavcev.

Glede izvoza jabolk iz Avstrije se javlja, da je letošnja zakonita ureditev izvoza potrebna, ker je pridelek letos izredno ugoden in bo imela samo Štajerska pripravljenih za izvoz 12.000 do 15.000 vagonov jabolk. Zato je tembolj treba sortirati in eksportirati le kvalificirano blago.

Francoske topilniške družbe so se zavezale, da do leta 1935 ne bodo proizvajale nobenega novega sindiciranega produkta, ki ga niso izdelovale že na koncu leta 1931, kar je v korist nadaljnjega obstoja francoskih železnih zvez.

Nemška Kameronška družba kavčuka ne proizvaja na svojih plantažah nobenega kavčuka več, temveč le še kakao in v majhnem obsegu banane, kar se prav dobro izplača; pri enem šopu je 1 marka čistega dobička, na 1 ha se pridelala 4000 do 6000 šopov, obdelanih hektarov ima pa družba 2000.

Vickers Ltd v Londonu izplačuje za preteklo polletje dividendo 2,5% na 5 odstotne prednostne delnice.

Velika ameriška gospodarska konferenca je na vidiku; voditelji trgovine in industrije se bodo skupaj z zastopniki delavcev posvetovali o borbi proti gospodarski krizi.

Uvoz tekstilij iz Japonske v Indijo je zavzel v zadnjem času vsled padca jena tako izredne izmere, da bo morala indijska vlada misliti na carinsko zaščito.

Dohodki ameriških družb v prvi letošnji polovici sicer niso bili posebno dobri, vendar so bile tudi izjeme, in so se zlasti petrolejske družbe v primeri z lanskim letom ugodno razvijale.

Nemško zvezo jekla hočejo reorganizirati in so se zadevna pogajanja že pričela.

Vsa javna dela v Poljski, v kolikor se tičejo vladnih stavb, so po naredbi vlade vsled pomanjkanja sredstev ustavljena.

Davčni dohodki Francije so bili v budžetnem letu 1931/32 za 42.536 milijoni za 1123 milijonov manjši kot je bilo proračunjeno in za 2528 milijonov manjši kot v proračunskem letu 1930/31.

Ameriške železnice imajo čezdalje manj dohodkov; dvanajst največjih železnic izkazuje za junij 6.620.000 dol. neto obratnih dohodkov proti 16.380.000 in 21.000.000 v juniju 1931 in 1930.

Giesches Erben, veliko cinkovo podjetje v Šleziji, zaključuje preteklo leto z zgubo 270.000 mark proti dobičku 180.000 mark v letu 1930. V poslovnem poročilu se opozarja, da stoji 80 odstotkov svetovne produkcije cinka pod carinsko zaščito in da je produkcija leta 1931 padla na 30 odstotkov omejenega konsuma.

Čslv. kartel papirja je svoj poslovni obseg razširil s prodajo grafičnega papirja, za kar so se vršila z dotičnimi podjetji večtedenska pogajanja.

Vžigalični monopol v Peruju, ki ga ima sedaj švedska vžigalična družba, bo peruanska vlada z veljavnostjo od 1. julija nazaj odpovedala.

Obiščite automatični bufet D A J - D A M.

Sliv iz Jugoslavije je bilo izvoženih v preteklem letu 3000 vagonov svežih in 1000 vagonov posušenih. Ker bo letošnji pridelek zelo obilen, nastane za eksporterje vprašanje, ali bodo mogli doseči lanske eksportno množino.

Nemška industrija porcelana je predložila vladi načrt, kako bi se dalo doseči njeno ozdravljenje.

Carina na krompir v Angliji je določena z 1 funtom za tono. Prizadeta je s tem zlasti Nemčija.

O fuziji ameriških avtomobilnih tovarn Auburn, Willys, Overland, Nash in morda tudi Packard se v ameriških industrijskih krogih mnogo govori.

Argentina izdeluje načrt trgovske pogodbe z Veliko Britanijo na principu medsebojnosti. U. S. A. so tako pogodbo odklonile.

Skupni indeks na Dunajski borzi je padel v juliju od 1224 na 1207, indeks avstrijskih delnic od 977 na 953.

SLOVENIA TRANSPORT

LJUBLJANA - TELEFON 27-18

OCARINJENJE uvoznega in izvoznega blaga po svojem carinskem posr. J. Kladniku, višjem car. insp. v p. — revizija deklaracij — car. reklamacije — rekurzi — carinsko tarifne informacije etc.

Izredni občni zbor Udruženja trgovcev za srez Maribor levi in desni breg

Dne 7. t. m. se je vršil v prostorih gostilne Kostajnske v Sv. Martinu izredni občni zbor Udruženja trgovcev za srez Maribor levi in desni breg. Ob 16.30 uri otvoril predsednik g. Kostajnske občni zbor, pozdravlja vse zborovalce in izjavi, da je glavni namen tega občnega zbora, prilagoditi pravila novemu zakonu, in morajo biti od članov zaslišana in odobrena. Nato pozdravlja tudi vse ostale navzoče, predstavi članom novega tajnika g. I. Šostariča ml., in preide na dnevni red.

1. Prečita pravila, ki se soglasno sprejmejo.
 2. Določi se inkorporacijska pristojbina za javne tehtnice, ki znaša Din 200.— in članarina Din 50.—
 3. Nadalje priporoča, da naj pristopijo člani k bolniški blagajni, ki jo vodi Gremij trgovcev v Mariboru.
 4. Obžaluje, da se sprejem ministra trgovine g. Mohoriča ni mogel vršiti radi važne seje ministrskega sveta.
- Občni zbor se zaključil ob 17.30. Po občenem zboru se je razvila zelo animirana zabava, ki je trajala pozno v noč pri prvovrstni postrežbi in gostoljubnosti predsednika g. Kostajnskega.

Ivan Perdan

nasledniki
Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga nudi po nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. — Postrežba točna in solidna

IZVOZ TOBAKA IZ GRČIJE

Eksport tobaka je za Grčijo posebno važen in beremo neprestano o zadevnih pogajanjih s Turčijo in z Bolgarijo. Po teži in vrednosti je označen izvoz v zadnjih letih v sledečem seznamu:

Leto	kg	Vrednost v drahmah
1926	55,324.172	3.416,266.000
1927	53,419.732	3.975,000.000
1928	46,385.959	3.245,450.000
1929	49,400.071	3.950,000.000
1930	49,472.139	3.400,000.000
1931	43,182.924	2.260,000.000

Ljubljanska borza

Tečaj 12. avgusta 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2290.96	2302.32
Berlin 100 M	1352.36	1363.16
Bruselj 100 belg	789.41	793.35
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curih 100 fr.	1108.35	1118.85
London 1 funt	197.64	199.24
Newyork 100 dol.	—	—
Newyork 100 dolarjev	5672.14	5700.40
Pariz 100 fr.	222.99	224.11
Praga 100 kron	168.23	169.09
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	290.68	293.08

Zborovanje gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev v Mariboru

V petek dopoldne se je vršila na prostori verandi hotela »Union« velika skupščina gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev iz vse Dravske banovine. Skupščino je otvoril ob 10.45 predsednik mariborske zveze gostilničarskih zadrug Fran Zemljčič in pozdravil med navzočimi zlasti zastopnika banske uprave g. zadržnega nadzornika Založnika, zastopnika politične uprave načelnika Goršiča, konc. adj. ZTOI dr. Koceta, kletarskega nadzornika Žmavca, predsednika Gostilničarskega udruženja za Savsko banovino Hauptmana in tajnika Papica, predsednika Mariborskega trgovskega gremija Weixla, načelnike in predstavnike gostilničarskih zadrug obeh zvez. V nadaljnjih izvajanjih je s kratkimi besedami orisal težavni položaj, v katerem se danes nahaja naše gostilničarstvo in naše gospodarstvo sploh.

Zastopnik ZTOI dr. Koceta je povdaril željo, da je treba naš najmočnejši obrtniški stan, gostilničarstvo, ki šteje samo v naši banovini nad 5000 discipliniranih zavednih članov, upoštevati. V najkrajšem času je pričakovati, da bo izšel nov pravilnik o gostilnah in kavarnah, katerega določila bodo za gostilničarje, hotelirje in kavarnarje po sedanjih informacijah prav ugodna. Sledili so še prisrčni pozdravi gostov gg. Hauptmana in Weixla, ki je povabil gostilničarje na veliko zborovanje v nedeljo 14. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani hotela »Union«, kjer bo govoril tudi minister za trgovino g. Ivan Mohorič. Slednjič je poželet zborovalec največji uspeh zastopnik ljubljanske Gostilničarske zadruge Windischer. Prečitane so bile še pozdravne brzojavke sarajevske, splitske, skopljske in banjaluške zveze gostilničarskih zadrug, ki zaradi oddaljenosti niso mogle poslati delegatov.

Tajnik g. Petelin je poročal o novem trošarinskem zakonu in njegovih hudih posledicah za naše gospodarstvo. Kletarski nadzornik g. Žmavc je govoril o gostilničarski obrti v luči vinskega zakona, poudarjajoč, da imamo v naši državi najboljši vinski zakon v vsej Evropi. Kavarnar g. Plešič iz Maribora je pa obširno razpravljal o tujem prometu in gostilničarstvu ter o sodelovanju tujsko-prometnih in gostilničarskih organizacij. V okviru strokovne in gostilničarske organizacije naj se ustanovi poseben tujsko-

prometni odsek. Vlada naj dovoli v tujsko-prometnih mesecih od 1. maja do 1. oktobra ukinitve vizuma med Jugoslavijo in Avstrijo, ki nam daje največji kontingent tujcev. Za posamezne večje prireditve naj se dovoli četrtinska vožnja na železnicah in parobrodih in naj izdajajo take vozne olajšave železniška ravnateljstva za vsako banovino. Ob gotovih prilikah naj se ukinejo vizumi. Vsa državna gostilničarska in hotelirska podjetja, kakor tudi vse restavracije po kolodvorih naj se oddajo v zakup samo prizanim in resničnim strokovnjakom. Slednjič je g. Plešič še predlagal, da se glede na gospodarsko krizo pomaga podjetjem, ki so gradila nove stavbe v različnih letoviščih in kopališčih, a ne morejo v celoti zadostiti svojim obveznostim.

Prav skladno in dopolnilno k tem izvajanjem je govoril o potrebi napredka in povzdige tujkega prometa ravnatelj g. Pintar. Po govorih gg. Kaufmana, Postla in Valjaka je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri gostilničarji, hotelirji in kavarnarji protestirajo proti določilom novega trošarinskega zakona, ki dovoljuje nezatrošarinjeno in neobdavčeno prodajo vina po vinogradniških samih. Dosedanja praksa je pokazala pogubne učinke tega trošarinskega zakona, in sicer je morala država že po treh mesecih iskati denarne vire, v najkrajšem času pa bo isto morala storiti tudi banovina, ki je izgubila z ukinitvijo trošarine ogromen del svojih dohodkov in je v nevarnosti njen proračun. Prizadete so tudi naše najmanjše samoupravne edinice, občine, ki krijejo povprečno 43% svojih proračunov s trošarino na alkoholne pijače. Odklanjati pa se mora vsako novo davčno obremenjevanje našega obrtništva in trgovstva, ker ni mogoče zahtevati, da bi ti sloji pri sedanjih konkurencah od strani vinogradnikov, neprijavljenih zadrug itd. še mogli prenesti kako novo obdavčenje. Naša upravna oblastva bodo pač morala posvetiti veliko pozornost vprašanju trošarine na alkoholne pijače, ker je sicer propast gostilničarskega stanu neizbežna. Prečitana je bila še pozdravna brzojavka poslanca Cererja, ki je bil za držan. Nato so odšli gostilničarji k skupnemu obedu v restavracijo »Orel«. Popoldne ob 15. so si ogledali znano Tscheligi-jevo pivovarno.

Gospodarska kriza Bolgarije

Bolgarija je v še večji meri kot Jugoslavija agrarna dežela in ima med državami Jugovzhodne Evrope največji odstotni del kmečkega prebivalstva. A kriza v Bolgariji je vendar drugačna kot v sosednjih državah; glavni vzrok gorja ni agrarna kriza, temveč preveliko zadolženje države. Državni dol Bolgarije inozemstvu znaša danes več kot 20 milijard levov; to je trikrat več kot znaša domači dolg. Amortizacija in obrestovanje tega dolga požre 40 odstotkov proračuna. Prav zadnje dni smo brali, da se je Bolgarija sporazumela z inozemskimi upniki glede odplačila dolga; polovica se bo plačala v mozemskih valutah, polovica pa v levih, založenih pri Bolgarski Narodni banki.

Kmečko prebivalstvo, ki prevladuje, je skromno, obdelovanje je zaostalo, kar se tiče kvantitete. Kvantitativno so pa agrarni produkti že skoraj vsi standardizirani in dobijo tudi v krizi svojega kupca. Nekateri pridelki, n. pr. slive, tekmujejo z uspehom s pridelki sosednjih držav. Po končani vojski se je za intenziviranje poljedelstva mnogo storilo; in če je danes dežela še zmeraj zaostala, je to v zvezi s padcem cen agrarnih produktov in iz tega izvirajočim obubožanjem kmetov. Industrijski izdelki, ki so bili za intenziviranje potrebni, so

postali naenkrat prav tako nedosegljivo dragi kot gradbene investicije ali racionalizacija. Bolgarija nudi svojim prebivalcem zadosti zemlje; in če se slišijo včasih tožbe, da ni dosti zemlje, je to posledica ekstenzivnega obdelovanja, ki zahteva mnogo sveta, in pa močnega naraščanja prebivalstva, ki hoče ostati na domači grudi. Tudi Bolgarija ima željo po zvišanju izvoza in znižanju uvoza; to so splošne sanje Evrope, večinoma pogubne.

V vrsti eksportnih predmetov je tobak daleko na prvem mestu, pred jaci in žitom. Najvažnejši odjemalec bolgarskega tobaka je Nemčija, ki kupi približno dve petini bolgarskega tobaka izvoza. Sploh so odnosi med tema dvema državama zelo intenzivni. Za Nemčijo pridejo kot odjemalke bolgarskega tobaka v poštev Avstrija, Poljska ter zapadne evropske države.

Poslabšanje vrednot in nemožnost izpolnjevanja plačilnih obveznosti sta položaj Bolgarije otežkočila, in se bori ona že več mesecev za posebne dogovore, kliringe in trgovske pogodbe s preferenčnim značajem; a stvar gre le počasi naprej. Zlasti trpi Bolgarija vsled manjše nakupne moči Nemčije.

Vrednost tobaka je ogromno padla, za ca 75 odstotkov, in je veletržna cena tobaka

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.

Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmerne cene, solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIČ.

danes samo četrtnina one iz leta 1918. Družje vrste so še bolj padle kot cenene, kar je pač posledica oslabiljene nakupne moči konsumentov ter splošne varčnosti pristo-voljnega ali prisilnega značaja. Država se mora sedaj takorekoč odreči deviznim dohodkom iz tobačnega izvoza, ki so bili med glavnimi oporami bolgarskega narodnega gospodarstva. Tudi ostanka Bolgarija ne dobi v devizah, temveč dobiva iz dotičnih držav le blago v zameno.

Zunanja trgovina Bolgarije v prvi letošnji polovici je zaključila s pasivom 150,500.000 levov, dočim je izkazala ista doba lanskega leta aktivnost v znesku 688,400.000 levov. Težka sedanja pasivnost je posledica manjšega eksporta, tako po količini kot po vrednosti, zlasti še vsled velikega padca tobačne cene.

Višek povojnega razvoja bolgarskega gospodarstva je bil dosežen na meji med letoma 1929 in 1930. Od tedaj naprej je ugotovljen stalen padec, kojega tempo je v zadnjem času posebno pospešen.

Bolgarija se je zatekla k transfermoratoriju v omenjeni obliki, takorekoč h kompromisu na polovico. Že več kot dva meseca plačuje polovico svojih obveznosti v originalnih devizah, dočim se druga polovica zapiše v dobro pri Narodni banki v Sofiji. Trajno pa to pač ne bo šlo, in bo treba prijeti po ostrejših ukrepih. Prav za prav Bolgarska Narodna banka doslej ni izvedla nobenih tako globoko segajočih ukrepov kot na primer banke srednjeevropskih držav. Najvažnejša odredba je bila **zadržanje denarnega obtoka**, ki je pa pač tako močno, da je pomanjkanje denarja na deželi prav občutno. Z zadovoljstvom gleda Narodna banka tu in tam na kompenzacijsko kupčijo med kmeti in trgovci, enako zamenjalni kupčiji, kot v lepih starih časih.

Kaj vse pomeni za Bolgarijo tobak in kakšne sitnosti nastanejo, če ga kdo kompenzacijskim potom noče sprejeti, nam kaže sledeče poročilo iz zadnjih dni: Med generalno direkcijo bolgarskih državnih železnic in finančnim ministrom je prišlo do konflikta. Vzrok je takozvana kompenzacijska kupčija. Finančni minister je odredil, da smejo železniške direkcije nabavljati železniški material le v onih državah, ki kupijo v zameno bolgarski tobak. Pri majhnih zaključkih se je pa ta kupčija izkazala kot neizpeljiva, ker se inozemske trdke branijo proti prevzemu tobaka za vplačilo. Pri železnicah je vsled tega nastopilo že pomanjkanje, in je bil finančni minister obveščen, da je pri vztrajanju na kompenzacijskem načelu nadaljevanje železniškega obrata v nevarnosti. V delavnicah v Sofiji na primer ni sedaj nič mazilnega olja, in si morajo delavnice pomagati z nakupi v majhnih množinah pri krajevnih trgovcih.

Glede devizne stiske, v kateri se Bolgarija nahaja, je priobčila »Vossische Zeitung« 19. julija prav informativen članek Arturja Steinhardta. Pravi med drugim: Bolgarski Narodni banki so večkrat očitali, da se je veliko prepozno (na koncu oktobra 1931) odločila za večjo poostreitev svojih deviznih predpisov in da je s tem zgubila mnogo dragocenega časa. Ne glede na to, če je ta očitke opravičen ali ne, se mora ugotoviti, da se je banka od tedaj naprej pošteno trudila, da popravi to, kar je zamudila. Vsekakor je danes zunanja trgovina z zakoni in naredbami, še bolj pa s prakso tako okovana kot v Evropi morda le še avstrijska ali ogrska trgovina. Narodna banka dodeli devize pri uvozu blaga le tedaj, če so od fiktivnega uvoza pre-

Dr. Pirčeva

sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

tekli že trije meseci in če je bila potreba tudi že tri mesece prej naznanjena. Oficielnih uvoznih prepovedi ni. Za obsežno vrsto luksuznega blaga se pa devize sploh ne dovolijo; sem spadajo na primer parfumerije, svila, pohištvo, glasbeni instrumenti, avtomobili, navadna in motorna kolesa, fotografski aparati, gramofoni, radioaparati itd. Za druge predmete, med katerimi so tudi važne industrijske surovine, se plačilna sredstva nakažejo le tedaj, če se je pred naročilom dobilo dovoljenje banke za to. In v letošnjem maju slednjič je bilo odrejeno, prepozno pač, da letos noben uvoznik ne dobi več kot 50 odstotkov lani v devizah mu dovoljene kvote.

Vse te prisilne odredbe pa deviznega zaklada niso mogle napolniti, in prišlo je do še ostrejših ukrepov, tako da more na primer dobavitelj upati na popolno plačilo za svojo dobavo v najboljšem slučaju šele v 15 mesecih, večinoma pa šele v 18, in še vse to le s pridržkom, da se devizni položaj medtem ni poslabšal, s čimer se seveda kvota zmanjša oziroma rok podaljša.

Tej prisilni prolongaciji njih zahtev so se inozemski upniki večkrat uprli, prišlo je do prerekanj in pogajanj, in je morala uprava Narodne banke kreniti na drugo pot, kljub začetni odpornosti. Najprvo se je sklenil takozvani »tobačni kliring« z Avstrijo; avstrijska tobačna režijska se je zavzela, da kupi v tekočem letu za 1.315.000 dolarjev bolgarskega tobaka, koji znesek pa sme porabiti Bolgarska banka izključno le za plačilo avstrijskega, v Bolgarijo poslanega blaga. Izvedba tega dogovora pa zadene na gotove težkoče, ker dobijo avstrijski eksporterji svoje zahteve plačane izključno le v šilingih, preračunjeno po dunajskih prisilnih tečajih, kar pomeni zanje spričo disage šilinga v inozemstvu občutno zgubo.

Drugi dogovor je bil sklenjen s Švico, zelo proti volji Narodne banke. Od deviznih omejitev je seveda najbolj prizadeta Nemčija, ki je v zunanji trgovini Bolgarije

največja eksporterka in največja importerka. Sedaj se je položaj nekoliko izboljšal v prilog Nemčiji. Vrh tega se vršijo med Nemško Državno banko in Bolgarsko Narodno banko pogajanja o sklepu klirinškega dogovora, obsegajočega ves nemško-bolgarski plačilni promet.

Omejitve v dodelitvi deviz za importne namene so povzročile že sedaj pomanjkanje raznih za življenje važnih importnih predmetov in s tem vred tudi zvišanje cen. Vlada skuša sicer to preprečiti z normiranjem cen in s poostrenjem določb glede borbe proti špekulaciji, a uspeh je izredno skromen. In zato se mora Bolgarija obrniti v inozemstvo za pomoč, če se v doglednem času položaj doma bistveno ne spremeni.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državne železarnice Varoš-Majdan sprejema do 17. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1700 komadov steklenega papirja, 55 kg konopnenih vrvi, 1000 kg sadre, 500 kg cinkove barve, 1000 kg ilovice za soboslikarje, 200 kg kleja, 100 kg terpentina, 50 kg laka, glede dobave medenastih ventilov, kolen za plinske cevi; do 24. avgusta t. l. glede dobave 400 komadov raznih čopičev in krtač ter glede dobave 10.000 kg karbida; do 31. avgusta t. l. glede dobave strojnih pil in žag za kovine; do 14. septembra t. l. pa glede dobave 20.000 kg livarskega grafitu.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 18. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 400 kg lepila »ruberoide« lepenko, 100 m konopnenih cevi, 20 kg tesnil ter glede dobave 1 prsnega stroja za bušenje. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 600 kg cikorie, 2400 kg svinjske masti, 3600 kg koruznega zdro-

ba in 1200 kg terpentinovega mila za pranje. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 25. avgusta t. l. ponudbe glede dobave ključev za matice, francoskih ključev, klešč za cevi itd., glede dobave električnega materiala in vijakov z maticami. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja lesnega materiala se bo vršila potom ofertne licitacije dne 30. avgusta t. l. pri Direkciji šum v Vinkovcih. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Razno

Zunanja trgovina Poljske. Po poročilu iz Varšave je padel uvoz v Poljsko od 804,9 milj. zlotov v prvi polovici na 433,99 milijonov zlotov v prvi letošnji polovici ali za 46 odstotkov, izvoz pa od 950,2 milj. zlotov na 538,9 milijonov ali za 43 odstotkov. Skupna trgovina je padla za 44,6 odstotkov, torej skoraj za polovico. V obeh polletjih izkazuje bilanca aktivnost, in sicer lani 143,3 milj. zlotov, letos pa 104,91 milijonov.

Jadranska plovdba d. d. V svojem letnem poročilu opozarja družba, da so se pričele kazati posledice svetovne gospodarske krize v blagovnem in potniškem prometu družbe že v sredi preteklega leta. V primeri z letom 1930 so se dohodki iz blagovnega prometa zmanjšali v letu 1931 za 2 milj. 700.000 Din, v osebnem prometu za 3.500.000 Din. K temu je prišlo še 1 milj. 700.000 Din za odpise in zavarovanje novih gradb. Poleg tega se beleži še zguba 1 milj. 840.000 Din, ker državna subvencija ni redno dotekala. Skupna poslovna zguba je izkazana s 685.407 zlatimi dinarji. Spremenile so se medsebojne pogodbene obveznosti med družbo in državo, in spremenil

se je obseg prometa. Nove gradbe so postale večinoma odvišne, in prav tako tudi temeljite poprave ladij. Če bi zaključek leta 1932 pokazal dosedanje spremembe kot nezadostne, se bo na podlagi § 27 dolgoročne pogodbe z državo zahtevala revizija te pogodbe. Vsled izostale subvencije je bilo pred kratkim prometovanje z Levanto skrajšano od dveh prog na eno in sta bili dve ladji demontirani.

Delno izboljšanje v nemški tekstilni industriji. Poročilo iz Berlina pravi: Nekateri industrijske panoge so v zadnjih tednih nekoliko bolje zaposlene, zlasti je železna industrija in deloma tudi ostala metalurški stroka. V strojništvu so domača naročila v zadnjih mesecih bistveno narasla, seveda pa eksport strojev itd. in tak, kakršnega bi si želeli. V stroki jeklenega blaga se vidi v nekaterih vrstah izboljšanje, prav tako v industriji rjavega premoga, dočim se omejuje znaki izboljšanja v črnem premogarstvu na koks. Tudi plavži zaznamujejo od meseca do meseca boljše produkcijo, in prav tako tudi eksport železa in železnine. Če bi šlo v tej smeri naprej, bi se mogel položaj nekaterih vrst označiti kot zadovoljiv.

Posledica krize za Katango. Velika belgijska bakrena zveza Union Minière du Haut-Katanga (Katanga je pokrajina v Belgijskem Kongu) izkazuje za preteklo leto 76 milijonov belg. frankov čistega dobička proti 270 milijonom v letu 1930; dividenda prednostnih delnic je določena s 30 franki proti 146 fr. v preteklem letu; druge delnice ne dobijo nič. Produkcija družbe je bila določena od Mednarodnega bakrenega kartela v letu 1930 s 139.000 tonami, v pričetku leta 1931 s 120.000 tonami, na koncu leta 1931 le še s 80.000 tonami in od letošnjega maja dalje samo še s 40.000 tonami. Zaloge se po odpisih cenijo še na 615 milijonov frankov.

Petere rumunske tovarne litega železa so ustanovile kartel, so razdelile naročila in se dogovorile o cenah.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek → Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Pod jako ugodnimi pogoji se prodaja dobro vpeljana
specerijska in delikatesna trgovina
v centru mesta
Naslov v upravi „Trgov. lista“

Higienske instalacije
kleparstvo, krovstvo, strešne deli
Jakob Fligl dediči
Ljubljana
Rimska cesta št. 2
Gregorčičeva ulica št. 5
Telefon 33-53

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelacčin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna posrežba!
Zahtevajte ceniki!

Iv. Brunčič
stavbni in pohištveni pleskar
in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23
Cene zmerne, delo solidno, posrežba točna
TELEFON 34-76

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarno
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Tiskarna MERKUR
LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVEZNICA

NAČRTE IN
ZGRADBE
IZVRŠUJE
STAVBENO
PODJETJE

STAVBENIK
FURLAN-KUNAVER
LJUBLJANA, Rimska cesta 13
Nasveti v pisarni brezplačni

Brzjavlj.: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave. Točna posrežba. Ljubljana Dunajska cesta 33. Ustanovljena leta 1840. Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode. Ceniki na razpolago.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
REG. Z. Z. O. Z.

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE SOLSKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

**Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
„Trgovskem listu“!**

STAVBNO PODJETJE FRANC MARINČIČ

Vič-Glince (Trženska c. 15) pri Ljubljani
Izvršuje vsa stavbna dela vsakovrstnih stavb po solidni niski ceni. Izvršujejo se tudi vsakovrstni načrti.